

ДЕРЖАВНЕ КОСМІЧНЕ АГЕНТСТВО УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ ПІВДЕННИЙ МАШИНОБУДІВНИЙ ЗАВОД
ІМ. О. М. МАКАРОВА»**

ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ

за 2019 рік

2020 рік

ЗМІСТ

1	ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ТА ОПИС ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	3
2	РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ.....	7
3	ЛІКВІДНІСТЬ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	14
4	ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ	28
5	СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ ТА КАДРОВА ПОЛІТИКА	31
6	УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ	34
7	ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ІННОВАЦІЇ.....	36
8	ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	37

1 ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ТА ОПИС ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

ДП «ВО ПМЗ ім. О.М. Макарова» – головне державне підприємство ракетно-космічного напрямку машинобудівної галузі, підпорядковане Державному космічному агентству України.

ВО ПМЗ створено 21 липня 1944 року як Дніпровський автомобілебудівний завод (ДАЗ) з виробництва вантажних автомобілів, автомобільних кранів, автомобілів-амфібій.

З 1951 року завод перепрофільований на серійний випуск ракет розробки С.П. Корольова. З 1954 року на заводі розпочато освоєння балістичних ракет стратегічного призначення розробки КБ М.К. Янгеля.

З 60-х років ВО ПМЗ стає виробником унікальних космічних носіїв і космічних супутників.

З 1953 року крім ракетно-космічної техніки на ВО ПМЗ організовано випуск продукції цивільного призначення. Створено власну модель трактора ЮМЗ-6АКЛ. У 1983 році підприємство досягло обсягу виготовлення тракторів 60 тисяч за рік і до 1988 року включно виготовляло по 60 тисяч у рік.

Паралельно з виготовленням продукції виробничо-технічного призначення на підприємстві було освоєно випуск товарів народного споживання: кухонних комбайнів, дитячих велосипедів, малої пральної машини та інших – всього 34 найменування ТНС.

У 1991-1992 роках з метою проведення конверсії і рішення транспортної проблеми на Україні за розпорядженням Кабінету Міністрів підприємство почало освоєння і виготовлення тролейбусів. На кінець 2011 року виготовлено 1 032 тролейбусів. У 2016 році підприємство розпочало крупно вузлове складання тролейбусів «Дніпро Т103». На 01.01.2019 року виготовлено 82 тролейбуси «Дніпро-Т103».

З 1994 року підприємство почало виготовляти вітроенергетичні установки розробки СП "Уінденерго" та трамваї по конструкторсько-технічній документації СП "Татра-Юг". З 1994 р. по 2006 р. виготовлено 771 модулів ВЕУ 56-100 і з 1994 по 1996 рік – 27 трамваїв.

У 1995 році США, Росія, Україна і Норвегія підписали контракт на виробництво і запуск космічних носіїв «Зеніт» для програми «Морський старт».

У 2000 році освоєно виробництво сівалок СЗПЦ-12. До 2002 року виготовлено 40 сівалок, у вересні 2015 року – 1 сівалка.

З 2002 року почалося виготовлення вузлів до ВЕУ Т-600. За період з 2002 року по 1-й квартал 2014 року виготовлено вузлів на суму 19 566,8 тис. грн.

У 2008 році з космодрома Байконур проведено перший запуск РН «Зеніт-3SLБ» за програмою «Наземний старт» та підписан рамочний договір з компанією «Orbital» (США) про співробітництво в створенні РН «Taurus II».

2010 рік - проведені випробування першого українського супутника нового покоління «Січ-2». Завершена збірка основної конструкції першої ступені ракети-носія «Таурус-II». Перший виріб успішно відправлений до США на космодром Уоллапс.

13 лютого 2012 року з космодромом Куру (Французька Гвіана) було здійснено перший запуск ракет-носіїв «Вега», важливою частиною якої є рідинний ракетний двигун (РРД) РД-843 четвертого ступеня виробництва ПВДЕНМАШ.

У квітні 2017 року ПВДЕНМАШ уклав контракт з компанією S7 Sea Launch Limited на виготовлення 12 ракет-носіїв «Зеніт».

Підприємство багатопрофільне і має можливість виготовляти:

- ракети-носії типу «Зеніт», «Циклон», космічні апарати,
- універсально-просапні трактори ЮМЗ-6, ЮМЗ-80, ЮМЗ-82,
- односекційні тролейбуси ЮМЗ-Т2, ЮМЗ Е-186,
- шасі для літаків АН-140, АН-148, АН-158,
- вітроенергетичні установки ВЕУ 56-100, ВЕУ Т-600-48,
- технологічне устаткування, інструмент та інше,
- іншу продукцію за разовими замовленнями.

Станом на 01.01.2020 р. площа земельних ділянок ДП «ВО ПМЗ ім. О.М. Макарова» згідно Державних актів на право постійного користування землею складає 11 561,7297 га, із яких:

- у м. Дніпро – 744,8748 га (з урахуванням площ по фактичному розміщенню майна, що перебувають в процесі оформлення);
- у м. Павлограді – 89,9321 га; (площа ділянки збільшилась на 110 м² після одержання кадастрового номера);
- у Павлоградському районі Дніпропетровської області – 4 580,1000 га;
- у Васильківському районі Дніпропетровської області – 6 133,3000 га;
- у м. Приморськ Запорізької області (база відпочинку «Медуза») – 0,7538 га;
- у м. Євпаторія (ДСОЦ «Дружба») – 12,4034 га;
- у селищі Гаспра (ДСОЦ «Дружба») – 0,3656 га.

Згідно договорів оренди площа земельних ділянок складає 36,1384 га, з яких:

- у м. Дніпро, пров. Ялицевий, 7б – 0,4944 га;
- у Новомосковському районі Дніпропетровської області (ЛОК «Дубрава» – 12,8122 га).
- у Дніпропетровському районі Дніпропетровської області – 22,8318 га (аеродромний комплекс).

Стратегічна концепція

Мета майбутнього розвитку підприємства полягає у зміцненні статусу України як космічної держави у довгостроковій перспективі, гарантуванні виконання Україною міжнародних космічних контрактів, розширенні участі в міжнародних космічних проектах, створенні нового, адаптованого до ринкових умов суб'єкта господарювання у ракетно-космічній галузі, здатного забезпечити розроблення, випробування, виробництво та експлуатацію конкурентоспроможної високотехнологічної наукоємної продукції космічного та цивільного призначення шляхом зміни організаційно-правової структури та техніко-технологічної модернізації, розв'язання проблем кадрового забезпечення та здійснення заходів щодо розвитку системи управління підприємств.

Шляхом досягнення мети визначено утворення підприємства світового рівня із замкненим циклом випуску дрібносерійної і одиничної високотехнологічної та наукоємної інноваційної продукції аерокосмічного призначення.

Основні завдання розвитку підприємства:

- забезпечення розвитку матеріально-технічної бази для розроблення та виробництва ракетно-космічної і авіаційної техніки, модернізація багатoproфільної експериментальної бази;
- диверсифікація і модернізація виробництва непрофільної машинобудівної продукції;
- забезпечення розвитку структурних підрозділів підприємств, що провадять непрофільну діяльність;
- реструктуризація підприємства;
- ліквідація дефіциту кадрів.

В зв'язку з викладеним вище, стратегія майбутнього розвитку передбачає створення підприємства світового рівня із замкненим циклом випуску дрібносерійної і одиничної високотехнологічної та наукоємної інноваційної продукції аерокосмічного призначення, здатного ефективно функціонувати в умовах становлення ринкової економіки та виробляти конкурентоспроможну продукцію, яка відповідала б вимогам товарних ринків.

Шлях досягнення – здійснення організаційно-економічних, правових, технічних заходів, спрямованих на зміну структури підприємства, його управління, організаційно-правових форм, здатних привести підприємство до фінансового оздоровлення, збільшення обсягів випуску конкурентоспроможної продукції, підвищення ефективності виробництва.

Основна мета ДП «ВО ПМЗ ім. О.М. Макарова» - отримання прибутку за рахунок випуску високотехнологічної інноваційної продукції космічного призначення і її ефективного продажу.

Стратегічні напрями та цілі:

1. Постійне вдосконалення:

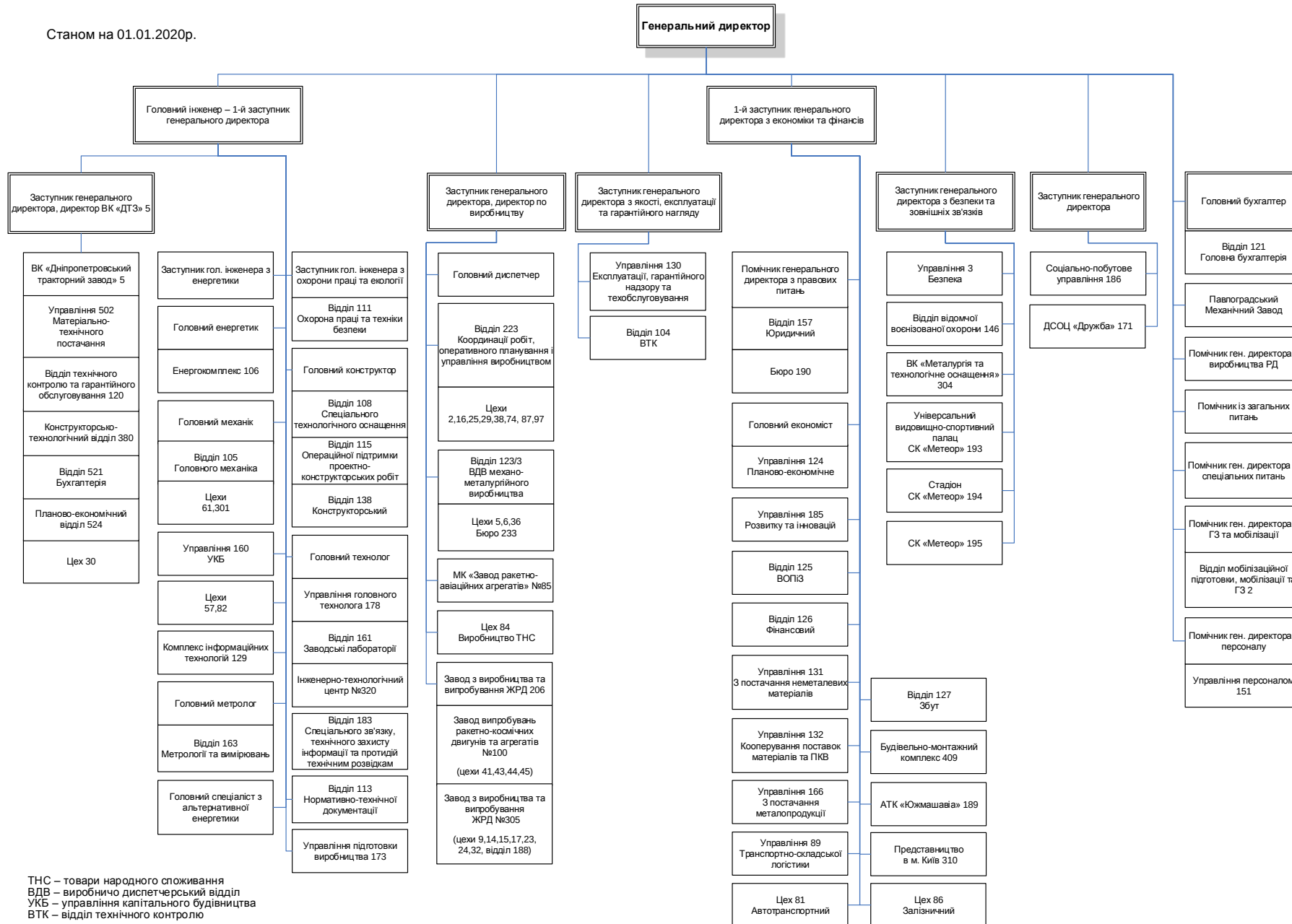
- впровадження інновацій та виготовлення інноваційної продукції;
- створення удосконаленої ракетно-космічної техніки;
- розширення діяльності підприємства на світовому ринку.

2. Поліпшення ефективності діяльності підприємства:

- забезпечення оптимальної рентабельності;
- запровадження ефективної системи управління підприємством;
- кваліфікований і мотивований персонал.

Структурна схема ДП «ВО ПМЗ імені О.М. Макарова»

Станом на 01.01.2020р.

2 РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ

Загальний обсяг виготовленої продукції у порівняних цінах на 01.01.2019 р. за 2019 рік склав 835 865,1 тис. грн., а за 2018 рік – 1 047 700,9 тис. грн., що становить 79,8% до обсягу виробництва продукції за 2018 рік.

Структура обсягів товарної продукції (робіт та послуг) за 2019 та 2018 роки:

№	ПОКАЗНИКИ	У порівняних цінах на 01.01.19 р.				Темп росту, %
		2019 р.		2018 р.		
		шт.	тис. грн.	шт.	тис. грн.	
1.	Цивільна продукція, у т.ч.:		35 048,3		145 180,3	24,1
	трактор та запасні частини	8	7 963,5		105,6	7 541,2
	шасі та ремонти			1	28 964,2	
	тролейбус «Дніпро-Т103»	44	6 784,8	41	6 376,0	106,4
	енергопослуги		6 197,0		92 896,7	6,7
	інша цивільна продукція		14 103,0		16 837,8	83,8
2.	Ракетно-космічна продукція, у т.ч.:		526 891,6		467 508,0	112,7
	ЦБ 1-ї ступені «Таурис», зразки	2	443 131,4	1	232 189,9	190,8
	БМД РН «Вега»	3	29 761,5		-	
	куле балони	20	53 907,0		-	
	інша продукція РКТ та спецпризначення		91,7		235 318,1	0,4
3.	РАЗОМ товарна продукція по промисловості:		561 939,9		612 688,3	91,7
4.	Продукція непромислового призначення, у т.ч.:		273 925,2		435 012,6	63,0
	ракетно-космічна продукція, роботи та послуги		178 059,6		334 870,2	53,2
	продукція цивільного призначення		95 865,6		100 142,4	95,7
5.	РАЗОМ продукція, у т.ч.:		835 865,1		1 047 700,9	79,8
	ракетно-космічна продукція, роботи та послуги		704 951,2		802 378,2	87,9
	продукція цивільного призначення		130 913,9		245 322,7	53,4

Виготовлено продукції цивільного призначення:

Найменування продукції	2019 р., шт.	2018 р., шт.	Темп росту, %
Тракторів	8	–	–
Шасі АН-158	–	–	–
Шасі АН-148	–	1	–
Шасі АН-140	–	–	–
Тролейбус «Дніпро-Т103»	44	41	107,3

Крім того, у діючих цінах:

- виготовлено запасних частин до тракторів – 163,5 тис. грн.,
- виготовлено іншої цивільної продукції по разовим замовленням – 14 103,0 тис. грн.,
- надано енергопослуг на суму 6 197,0 тис. грн.

Завантаження виробничих потужностей, %

Показники	2019 р.	2018 р.
Всього	21,29	24,25
<i>у т.ч. по основним видам продукції:</i>		
- РКТ та продукція спецпризначення	31,6	20,96
- трактор	0,96	0,014
- шасі	-	10,81
- тролейбус	43,8	41,17

Розшифровка звіту про виконання планових завдань виробництва та реалізації продукції за 2019 рік (за формою УПР-1), тис.грн.

	Найменування продукції за основними видами	Виручка від реалізації	Товарний випуск	
			у діючих цінах	у порівнянних цінах
1.	Ракетно-космічна техніка	770 885	761 954	704 939
1.1.2.8	НДДКР (співвиконавець) - Інші роботи згідно З(Н)КПУ	113 986	113 986	113 986
	НЕВ «Циклон-4»	48 917	48 659	48 659
	Грім-2	50 828	51 086	51 086
	Виготовлення модельного зразку РДТП РС	1 522	1 522	1 522
	Демонстратор газогенератору РД 815	3 795	3 795	3 795
	Роботи по ремонту виробів 9М79-1 та виготовлення ДСО	6 660	6 660	6 660
	Випробування пристрою гальмування	2 264	2264	2264
1.1.3	Виконання інших робіт згідно З(Н)КПУ	593 609	584 678	527 663
	1 ступень РН «Таурус»	501 218	495 338	439 969
	Тема "Таурус", зразки	3 213	3 162	3 162
	БМД РН «Вега»	34 474	34 583	29 761
	Кулебалони	53 840	50 732	53 908
	РД809К	771	771	771
	Виготовлення та проведення випробувань кабелю К-1 (15.4545.0000.0010.00.0)	93	92	92
1.3.3	Виконання інших робіт (головний виконавець)	63 290	63 290	63 290
	Надання інжинірингових послуг по темі «ISRO»	53 091	53 091	53 091
	Послуги персоналу згідно програми "Таурус-2"	8 996	8 996	8 996
	Виконання випробувань на воді насоса для подачі компонентів палива в двигун (Firefly)	1 203	1 203	1 203
2.10	Орг. доставки зворотного транспортувального обладнання та надання супутнього обслуговування ц.97	12	12	12
3.4	Трактор та з/ч	4 343	6 976	7 963
3.6	Тролейбус	8 070	8 070	6 785
3.44	Інша цивільна продукція (разові замовлення)	14 176	14 103	14 103
4.7	Енергетичні послуги	6 197	6 197	6 197
4.9	Інші послуги (соціального напрямку), оренда	97 793	95 866	95 866
5.13	Товари	22 354	0	0
	УСЬОГО	923 830	893 178	835 865

Обсяг реалізації продукції (товарів, робіт і послуг) за 2019 рік – 923 829,6 тис. грн., що складає 70,5% до обсягу реалізації за 2018 рік (1 310 445,3 тис. грн.).

**Обсяг реалізації продукції (товарів, робіт і послуг)
за 2019 рік в порівнянні з 2018 роком**

Найменування видів продукції (товарів, робіт і послуг)	Обсяги реалізації				Темп росту %
	2019 р.		2018 р.		
	шт.	тис. грн.	шт.	тис. грн.	
Промислова діяльність усього, у т.ч.:		625 623,4		866 971,7	72,2
Продукція РКТ та спецпризначення		592 837,4		744 417,5	79,7
Трактор	5	4 284,0	12	6 700,0	63,9
Запасні частини до тракторів		59,1		106,5	55,5
Тролейбус	44	8 069,6	41	6 262,6	128,9
Енергопослуги		6 197,0		92 791,3	6,7
Інша промислова продукція		14 176,3		16 693,8	84,9
Непромислова діяльність усього, у т.ч.		275 852,0		438 212,1	62,9
РКТ: тема «Циклон» та роботи упр.130		178 059,6		336 202,6	53,0
Інша непромислова діяльність, у т.ч.:		97 792,4		102 009,5	95,9
від.189 (Южмашавіа)		24 471,8		11 885,7	205,9
від.409 СМК		4 830,4		15 745,0	30,7
ПМЗ (підсобне госп., соц. сфера та інше)		13 183,3		18 716,1	70,4
упр.186 (СБО)		26 957,7		24 285,1	111,0
від.195 (СК Метеор)		25 674,7		23 950,5	107,2
від.146 (ВОХР)		128,2		114,4	112,1
Інше		2 546,3		7 312,7	34,8
в т.ч. оренда інвестиційної нерухомості		1 982,4		1 983,1	100,0
ТОВАРИ		22 354,2		5 261,5	424,9
РЕАЛІЗОВАНО УСЬОГО		923 829,6		1 310 445,3	70,5

**Структура реалізованої продукції, товарів, робіт, послуг
за 2019 рік у порівнянні з 2018 роком**

Найменування продукції	% в обсязі реалізованої продукції за 2019 рік	% в обсязі реалізованої продукції за 2018 рік
Продукція РКТ та спецпризначення	83,4	82,5
Інша продукція, роботи і послуги	14,5	9,4
Трактор і запасні частини	0,5	0,5
Тролейбус	0,9	0,7
Енергопослуги	0,7	26,5
Шасі	0	1,7

За 2019 рік в межах України реалізовано продукції (товарів, робіт, послуг) на загальну суму 245 220,6 тис. грн. Підприємствам, які належать до ДКАУ, реалізовано на суму 112 596,8 тис. грн. (ДП «КБ «Південне»), що складає 45,9% від реалізації в межах України.

За 2019 рік експортовано продукції (товарів, робіт і послуг) на суму 678 609 тис. грн. або 96,5% до рівня експорту за 2018 рік (703 049,0 тис. грн.)

Загальний обсяг експорту за 2019 рік становить 73,5 % до обсягу реалізованої продукції (товарів, робіт та послуг). За 2018 рік обсяг експортованої продукції склав 703 049,0 тис. грн., що склало 53,6% до обсягу реалізації.

Напрямки експорту:

до США (ЦБ 1-ї ступені «Таурус-2», зразки та послуги персоналу)	513 633	тис. грн.
до Італії (БМД «Вега»)	34 474	тис. грн.
до Великобританії (перевезення вантажів авіаційним транспортом)	23 271	тис. грн.
до Індії (випробування системи подачі компонентів пального, ISRO)	53 091	тис. грн.
до Південної Кореї (кулебалони)	53 841	тис. грн.
до інших країн (послуги готелю та авіаперевезення)	299	тис. грн.

Прибуток від реалізації за 2019 рік склав 120 677,6 тис. грн.

Аналіз рентабельності по видах діяльності представлений у таблиці:

Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), собівартість і валовий прибуток за 2019 рік

Найменування продукції, робіт та послуг	Реалізація за 2019 р.	Собівартість за 2019 р.	Прибуток	Рентаб.,
	тис. грн.	тис. грн.	тис. грн.	%
РКТ та спецпризначення	770 897,0	586 021,3	184 875,7	31,5
Трактор та запасні частини	4 343,1	5 156,0	-812,9	-15,8
Тролейбус	8 069,6	20 329,6	-12 260,0	-60,3
Енергопослуги	6 197,0	8 391,6	-2 194,6	-26,2
Інша продукція та послуги	111 968,7	161 902,8	- 49 934,1	-30,8
Разом:	901 475,4	782 544,7	118 930,7	15,2
Товари	22 354,2	21 350,7	1 003,5	4,7
Всього (стр. 2000, 2050, 2095 ф.2)	923 829,6	803 152,0	120 677,6	15,0

Обсяг залишків готової продукції в оптових цінах станом на 01.01.2020 р. склав 20 182,7 тис. грн. у т.ч.:

Найменування видів продукції (товарів, робіт, послуг)	Залишки на 01.01.2020		Залишки на 01.01.2019		Зміна залишків з початку року	
	шт.	тис. грн.	шт.	тис. грн.	шт.	тис. грн.
Промислова діяльність усього		19 991,2		17 356,8		2 634,4
в тому числі:						
Продукція РКТ		872,5		872,5		—
ВЕУ 56-100		6,2		6,2		—
ВЕУ Т-600						—
Шасі		12 081,7		12 081,7		—
Трактор	5	3 490,1	2	856,1	3	2 634,0
Запасні частини до тракторів		218,1		144,4		73,7
Інша промислова продукція		3 322,6		3 395,9		-73,3
Непромислова діяльність усього		191,5		170,9		20,6
в тому числі:						
РКТ		—		—		—
Інша не промислова діяльність		191,5		170,9		20,6
УСЬОГО		20 182,7		17 527,7		2 655,0

Обсяг залишків готової продукції на 01.01.2020 р. збільшився в порівнянні з залишками на 01.01.2019 р. на 2 655 тис. грн. (на 115,1%) за рахунок тракторів та запасних частин до тракторів, а також продукції непромислової діяльності.

Кредиторська заборгованість

на 01.01.2020 р. – 4 488 989 тис. грн., (у тому числі прострочена 358 684 тис. грн.),
на 01.01.2019 р. – 4 200 741 тис. грн., (у тому числі прострочена 21 349 тис. грн.),
За звітний період кредиторська заборгованість збільшилась на 288 248 тис. грн.

Сума отриманих авансів

на 01.01.2020 р. – 3 824 341 тис. грн. або 85,2% від загальної суми кредиторської заборгованості,
на 01.01.2019 р. – 3 871 058 тис. грн. або 92,2% від загальної суми кредиторської заборгованості.

Заборгованість до бюджету

на 01.01.2020 р. – 128 797 тис. грн.,
на 01.01.2019 р. – 23 771 тис. грн.

Заборгованість за ЄСВ

на 01.01.2020 р. – 148 237 тис. грн.,
на 01.01.2019 р. – 9 490 тис. грн.

Заборгованість із заробітної плати

на 01.01.2020 р. – 161 970 тис. грн.,
на 01.01.2019 р. – 58 153 тис. грн.

Заборгованість за енергоносії (ряд. 226.1 форми № 1-Б), тис. грн.

	на 01.01.2019	на 01.01.2020	
	всього	всього	в т.ч. прострочена
Заборгованість за енергоносії усього	48 625	57 634	38 016
у тому числі:			
газ	9 830	9 729	9 469
НАК «Нафтогаз України»		9 469	9 469
ТОВ «Центральна газопостачальна компанія»		245	
«Дніпропетровськгаз збут»		15	
електроенергія	30 350	29 655	15 414
АТ «ДТЕК Дніпровські електричні мережі»		9 181	8 531
ТОВ «Центральна газопостачальна компанія»		4 258	4 258
ДПЗД «Укрінтеренерго»		2 625	2 625
ТОВ «Перша електрична компанія»		13 582	
ТОВ «Дніпровські енергетичні послуги»		6	
ПАТ «Центральна енергетична компанія»		3	
теплоенергія	2 768	4 521	483
КП «Теплоенерго»		4 073	–
КП «Комунжилсервіс»		398	–
КП «Павлоградтеплоенерго»		50	
вода питна, стоки та інш.	5 677	13 729	12 650
КП «Дніпроводоканал»		12 621	11 542
КП «ПВУВКГ»		1 108	1 108

Кредиторська заборгованість за претензіями та з відшкодування збитків (ряд. 290 форми № 1-Б), тис. грн.

	на 01.01.2019 р.	на 01.01.2020 р.
Заборгованість за претензіями та з відшкодування збитків, усього	1 588	1 471
в т.ч. за енергоносіями:	1 493	1 368
за газ	36	-
за електроенергію (пені)	94	94
за теплоенергію	1 363	1 274
за воду	-	-

Таким чином з урахуванням претензій **заборгованість за енергоносіями** з початку року збільшилась на 8 892 тис. грн. та на 01.01.2020 р. склала **59 105** тис. грн.

Дебіторська заборгованість

на 01.01.2020 р. – 449 140 тис. грн. (у тому числі прострочена 31 103 тис. грн.)

на 01.01.2019 р. – 568 508 тис. грн. (у тому числі прострочена 41 951 тис. грн.)

На 01.01.2020 р. **видано авансів 399 198 тис. грн.**, що складає 88,9% від загальної суми дебіторської заборгованості.

Заборгованість за енергоносіями (ряд. 226.1 форми № 1-Б), тис. грн.

	на 01.01.2019	на 01.01.2020	
	всього	всього	в т.ч. прострочена
Заборгованість за енергоносіями усього	5 460	4 273	2 594
у тому числі:			
газ	206	–	–
електроенергія	2 756	1 593	215
Субабоненти (м. Дніпро)		780	13
орендарі (м. Дніпро)		653	42
АТ «ДТЕК Дніпровські електричні мережі» (м. Дніпро)		-	-
АТ «ДТЕК Дніпровські електричні мережі» (м. Павлоград)		13	13
Споживачі (м. Павлоград)		147	147
теплоенергія (орендарі)	2 498	122	-
вода, стоки та ін.	–	2 558	2379
Субабоненти (м. Дніпро)		121	-
Орендарі (м. Дніпро)		58	-
Споживачі (м. Павлоград)		42	42
КП «ПВУВКГ» (м. Павлоград)		2 337	2 337

Дебіторська заборгованість за претензіями та з відшкодування збитків (ряд. 290 форми № 1-Б), тис. грн.

	на 01.01.2019 р.	на 01.01.2020 р.
Заборгованість за претензіями та з відшкодування збитків, усього	16 422	6 028
в т.ч. за енергоносіями:	8 492	4 479
газ	—	—
електроенергія	—	119
Орендарі (м. Дніпро)	—	22
Субабоненти (м. Дніпро)	—	97
теплоенергія	8 492	4 153
КП "Павлоградтеплоенерго"	—	4 145
ДП «Дніпрокосмос»	—	8
вода (субабоненти м. Дніпро)	—	207

Заборгованість за енергоносіями (з урахуванням претензій та відшкодування збитків) на 01.01.2020 р. склала **10 301 тис. грн.**, або 2,3% від загальної суми дебіторської заборгованості.

За звітний період дебіторська заборгованість зменшилась на 119 368 тис. грн., у т.ч.:

- за рахунок енергоносіїв зменшилась на 11 581 тис. грн.,
- за рахунок авансів зменшилась на 92 821 тис. грн

За 2019 рік платежі до бюджету та цільових фондів наведені у таблиці:

тис. грн.

Найменування платежів	Сплачено за 2019 р.	Нараховано за 2019 р.
Податки до бюджету в тому числі:	88 376	235 496
ПДВ	—	-3 240
податок на землю	21 718	104 056
податок на прибуток	225	—
податок з доходів фізичних осіб	57 049	80 928
інші до бюджету	8 981	11 691
Дивіденди	403	35 645
податок на дивіденди	—	6 416
Внески до державних цільових фондів, в т.ч.:	79 924	122 999
ЄСВ	72 767	115 827
інші до державних цільових фондів	7 157	7 172
РАЗОМ	168 300	358 495

3 ЛІКВІДНІСТЬ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

У цьому розділі проведено аналіз змін, що вплинули на фінансовий стан підприємства за 2019 рік. Для цього використані дані наступної фінансової звітності підприємства: форма № 1 «Баланс», форма № 1-Б «Звіт про взаєморозрахунки з нерезидентами» та форма № 2 «Звіт про фінансові результати».

Фінансовий стан досліджено шляхом горизонтального та вертикального аналізу звітності, а також аналізу фінансових коефіцієнтів. Звіти були інтерпретовані за економічними ознаками у таблиці, зручні для описання.

Баланс підприємства за 2017-2019 роки, тис. грн.

Стаття	2018 на 01.01	2019 на 01.01	2020 на 01.01
АКТИВИ			
Оборотні активи			
Грошові кошти	67 883	281 311	124 216
Дебіторська заборгованість за товари	57 731	7 962	21 059
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	666 688	490 796	399 198
Інша дебіторська заборгованість	76 626	52 873	28 883
Товарно-матеріальні запаси	2 577 471	2 747 712	2 809 580
Поточні інвестиції	0	0	0
Інші оборотні активи	79 283	97 557	122 190
Усього оборотних активів	3 525 682	3 678 211	3 505 126
Основні засоби			
Первісна вартість	1 801 946	1 755 791	1 757 723
Знос	1 430 538	1 379 198	1 405 939
Залишкова вартість	371 408	376 593	351 784
Нематеріальні активи			
Первісна вартість	918 925	925 036	930 915
Знос	4 580	4 986	5 278
Залишкова вартість	914 345	920 050	925 637
Незавершене будівництво	32 683	0	0
Довгострокові інвестиції	54 432	54 011	49 802
Інші необоротні активи	0	0	0
Усього необоротних активів	1 372 868	1 350 654	1 327 223
Витрати майбутніх періодів	10 141	15 621	7 913
Усього активів	4 908 691	5 044 486	4 840 262
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ТА КАПІТАЛ			
Поточні зобов'язання			
Кредиторська заборгованість за товари	141 577	135 209	164 269
Рахунки за виданими векселями	0	0	0
Рахунки за одержаними авансами	3 597 295	3 871 058	3 824 341
Поточні зобов'язання за кредитами	343 463	243 956	187 377
Поточна заборгованість	0	0	0
Накопичена заборгованість за бюджетними платежами	8 229	14 756	128 797
Накопичена заборгованість по заробітній платні	25 160	58 153	161 970
Інші поточні зобов'язання	110 236	210 021	328 805
Усього поточних зобов'язань	4 225 960	4 533 153	4 795 559
Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	3 773 075	3 722 131	3 184 134
Інші довгострокові пасиви	0	1 037	802
Усього довгострокових зобов'язань	3 773 075	3 723 168	3 184 936
Доходи майбутніх періодів	85 678	73 612	69 552
Усього зобов'язань	8 084 713	8 329 933	8 050 047
Забезпечення майбутніх витрат та платежів	2 421	2 434	2 434
Власний капітал			
Статутний капітал	1 658 963	1 658 963	1 658 963

Стаття	2018	2019	2020
	на 01.01	на 01.01	на 01.01
Додатковий капітал	17 301	23 793	22 699
Резервний капітал	0	0	0
Нерозподілений прибуток	-4 854 707	-4 970 607	-4 893 851
Неоплачений капітал	0	-30	-30
Вилучений капітал	0	0	0
Усього власного капіталу	-3 178 443	-3 287 821	-3 212 219
Усього зобов'язань і капіталу	4 908 691	5 044 546	4 840 262

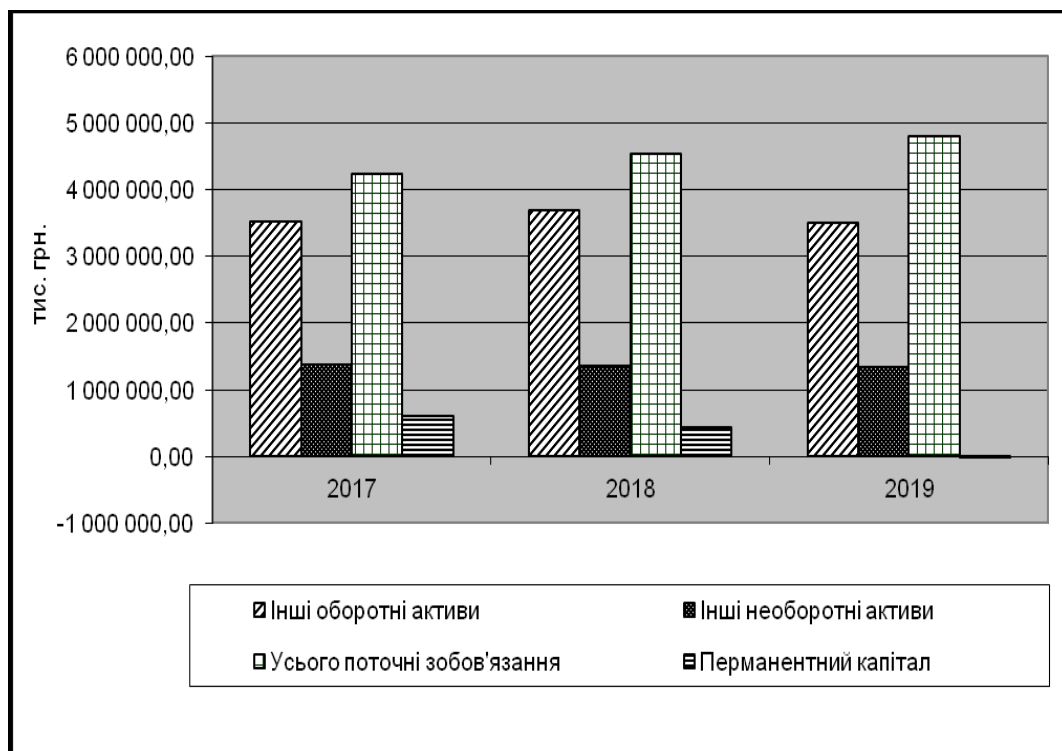

Рис. 1. Динаміка змін майна підприємства та його джерел

Горизонтальний аналіз балансу

Стаття	Абсолютні зміни (+/-)			Відносні зміни (%)		
	18 к 17	19 к 18	19 к 17	18 к 17	19 к 18	19 к 17
АКТИВИ						
Оборотні активи						
Грошові кошти	213 428	-157 095	56 333	314,41	-55,84	82,99
Дебіторська заборгованість за товари	-49 769	13 097	-36 672	-86,21	164,49	-63,52
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	-175 892	-91 598	-267 490	-26,38	-18,66	-40,12
Інша дебіторська заборгованість	-23 753	-23 990	-47 743	-31,00	-45,37	-62,31
Товарно-матеріальні запаси	170 241	61 868	232 109	6,60	2,25	9,01
Поточні інвестиції	0	0	0			
Інші оборотні активи	18 274	24 633	42 907	23,05	25,25	54,12
Усього оборотних активів	152 529	-173 085	-20 556	4,33	-4,71	-0,58
Основні засоби						
Первісна вартість	-46 155	1 932	-44 223	-2,56	0,11	-2,45
Знос	-51 340	26 741	-24 599	-3,59	1,94	-1,72
Залишкова вартість	5 185	-24 809	-19 624	1,40	-6,59	-5,28
Нематеріальні активи						
Первісна вартість	6 111	5 879	11 990	0,67	0,64	1,30
Знос	406	292	698	8,86	5,86	15,24
Залишкова вартість	5 705	5 587	11 292	0,62	0,61	1,23
Незавершене будівництво	-32 683	0	-32 683	-100,00		-100,00
Довгострокові інвестиції	-421	-4 209	-4 630	-0,77	-7,79	-8,51

Стаття	Абсолютні зміни (+/-)			Відносні зміни (%)		
	18 к 17	19 к 18	19 к 17	18 к 17	19 к 18	19 к 17
Інші необоротні активи	0	0	0			
Усього необоротних активів	-22 214	-23 431	-45 645	-1,62	-1,73	-3,32
Витрати майбутніх періодів	5 480	-7 708	-2 228	54,04	-49,34	-21,97
Усього активів	135 795	-204 224	-68 429	2,77	-4,05	-1,39
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ТА КАПІТАЛ						
Поточні зобов'язання						
Кредиторська заборгованість за товари	-6 368	29 060	22 692	-4,50	21,49	16,03
Рахунки за виданими векселями	0	0	0			
Рахунки за одержаними авансами	273 763	-46 717	227 046	7,61	-1,21	6,31
Поточні зобов'язання за кредитами	-99 507	-56 579	-156 086	-28,97	-23,19	-45,44
Поточна заборгованість	0	0	0			
Накопичена заборгованість за бюджетними платежами	6 527	114 041	120 568	79,32	772,84	1 465,16
Накопичена заборгованість по заробітній платі	32 993	103 817	136 810	131,13	178,52	543,76
Інші поточні зобов'язання	99 785	118 784	218 569	90,52	56,56	198,27
Усього поточних зобов'язань	307 193	262 406	569 599	7,27	5,79	13,48
Довгострокові зобов'язання						
Довгострокові кредити банків	-50 944	-537 997	-588 941	-1,35	-14,45	-15,61
Інші довгострокові пасиви	1 037	-235	802		-22,66	
Усього довгострокових зобов'язань	-49 907	-538 232	-588 139	-1,32	-14,46	-15,59
Доходи майбутніх періодів	-12 066	-4 060	-16 126	-14,08	-5,52	-18,82
Усього зобов'язань	245 220	-279 886	-34 666	3,03	-3,36	-0,43
Забезпечення майбутніх витрат та платежів	13	0	13	0,54	0,00	0,54
Власний капітал						
Статутний капітал	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Додатковий капітал	6 492	-1 094	5 398	37,52	-4,60	31,20
Резервний капітал	0	0	0			
Нерозподілений прибуток	-115 900	76 756	-39 144	-2,39	1,54	-0,81
Неоплачений капітал	-30	0	-30		0,00	
Усього власного капіталу	-109 378	75 602	-33 776	-3,44	2,30	-1,06
Усього зобов'язань та капіталу	135 855	-204 284	-68 429	2,77	-4,05	-1,39

Аналіз таблиці показує, що за звітний період загальна сума коштів підприємства зменшилась на 204 224 тис. грн., або на 4,05%. Ці зміни відбулися за рахунок зменшення розміру оборотних активів на 173 085 тис. грн. разом зі зменшенням необоротних активів на 23 431 тис. грн., та внаслідок зменшення зобов'язань підприємства на 279 886 тис. грн. при збільшенні власного капіталу підприємства на 75 602 тис. грн.

Насамперед, прослідкуємо зміни, які відбулися у структурі активів. У сумі оборотних активів помітно зменшились:

- грошові кошти – на 157 095 тис. грн. (на 55,84%);
- дебіторська заборгованість за виданими авансами – 91 598 тис. грн. (на 18,66%).

Але при цьому зросли товарно-матеріальні запаси на 61 868 тис. грн. (на 2,25%) та дебіторська заборгованість за товари на 13 097 тис. грн. (на 164,49%).

Необоротні активи незначно зменшились, в основному за рахунок збільшення зносу основних засобів на 26 741 тис. грн. (на 1,94%).

Стосовно пасиву балансу, то тут слід зазначити, що за 2019 рік збільшилась сума поточних зобов'язань на 262 406 тис. грн. (на 5,79%). Це відбулося здебільшого за рахунок збільшення суми накопичених заборгованостей за бюджетними платежами на 114 041 тис. грн. (на 772,84%), по заробітній платі 103 817 тис. грн. (на 178,52%) та розміру інших поточних зобов'язань на 118 784

тис. грн. (на 56,56%). При цьому зменшились обсяг рахунків з одержаних авансів на 46 717 тис. грн. (на 1,21%) та поточних зобов'язань за кредитами на 56 579 тис. грн. (на 23,19%).

В довгострокових зобов'язаннях зменшився розмір довгострокових кредитів банків на 537 997 тис. грн. (на 14,45%).

Власний капітал підприємства збільшився на 75 602 тис. грн. (на 2,30%) за рахунок зменшення від'ємного значення нерозподіленого прибутку на 76 756 тис. грн. (на 1,54%).

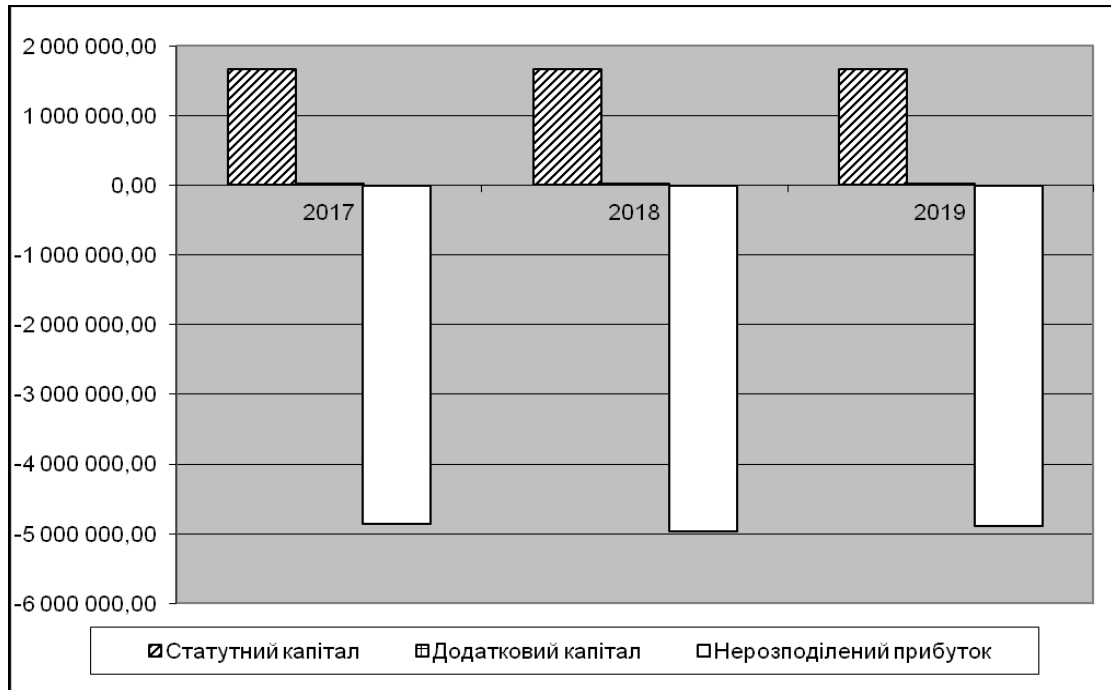

Рис. 2. Рух власного капіталу

Сума загальної дебіторської заборгованості зменшилась. Докладний аналіз дебіторської заборгованості дозволяє побачити структуру заборгованості у розрізі боржників. Дані свідчать про те, що основна частка дебіторів – це підприємства та установи України, сума їх заборгованості складає 313 612 тис. грн. (69,82%). Прострочена заборгованість по розрахунках з ними зменшилась та складає 21 807 тис. грн. Прострочена заборгованість по розрахунках з суб'єктами господарської діяльності інших країн також зменшилась та складає 9 296 тис. грн.

Стан дебіторської заборгованості на 31.12.2019 р., тис. грн.

Клієнт	Дебіторська заборгованість, Всього	Дебіторська заборгованість непрострочена	Дебіторська заборгованість прострочена
Підприємства та установи України	313 612	291 805	21 807
Суб'єкти госп. діяльності інших країн	135 528	126 232	9 296
Всього	449 140	418 037	31 103

Сума загальної кредиторської заборгованості збільшилась та значно зріс обсяг простроченої заборгованості. Більш докладний аналіз кредиторської заборгованості дозволяє побачити структуру заборгованості у розрізі боржників. Дані свідчать про те, що основна частка кредиторів – це як і раніше підприємства інших країн, сума їх заборгованості складає 2 709 105 тис. грн. (60,35%). Прострочена заборгованість по цих розрахунках відсутня. Прострочена заборгованість по розрахунках з підприємствами та установами України значно зросла та складає 358 684 тис. грн.

Стан кредиторської заборгованості на 31.12.2019р., тис. грн.

Клієнт	Кредиторська заборгованість, Всього	Кредиторська заборгованість непрострочена	Кредиторська заборгованість прострочена
Підприємства та установи України	1 779 884	1 421 200	358 684
Суб'єкти господарської діяльності інших країн	2 709 105	2 709 105	0
Всього	4 488 989	4 130 305	358 684

Вплив цих змін на питому вагу кожної статті балансу видно з вертикального аналізу форми № 1.

Вертикальний аналіз балансу, %

Стаття	2017	2018	2019
АКТИВИ			
Оборотні активи			
Грошові кошти	1,38	5,58	2,57
Дебіторська заборгованість за товари	1,18	0,16	0,44
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	13,58	9,73	8,25
Інша дебіторська заборгованість	1,56	1,05	0,60
Товарно-матеріальні запаси	52,51	54,47	58,05
Поточні інвестиції	0,00	0,00	0,00
Інші оборотні активи	1,62	1,93	2,52
Усього оборотних активів	71,83	72,92	72,42
Основні засоби			
Первісна вартість	36,71	34,81	36,31
Знос	29,14	27,34	29,05
Залишкова вартість	7,57	7,47	7,27
Нематеріальні активи			
Первісна вартість	18,72	18,34	19,23
Знос	0,09	0,10	0,11
Залишкова вартість	18,63	18,24	19,12
Незавершене будівництво	0,67	0,00	0,00
Довгострокові інвестиції	1,11	1,07	1,03
Інші необоротні активи	0,00	0,00	0,00
Усього необоротних активів	27,97	26,77	27,42
Витрати майбутніх періодів	0,21	0,31	0,16
Усього активів	100,00	100,00	100,00
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ТА КАПІТАЛ			
Поточні зобов'язання			
Кредиторська заборгованість за товари	2,88	2,68	3,39
Рахунки за виданими векселями	0,00	0,00	0,00
Рахунки за одержаними авансами	73,28	76,74	79,01
Поточні зобов'язання за кредитами	7,00	4,84	3,87
Поточна заборгованість	0,00	0,00	0,00
Накопичена заборгованість за бюджет. платежами	0,17	0,29	2,66
Накопичена заборгованість по заробітній платні	0,51	1,15	3,35
Інші поточні зобов'язання	2,25	4,16	6,79
Усього поточних зобов'язань	86,09	89,86	99,08
Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	76,87	73,79	65,78
Інші довгострокові пасиви	0,00	0,02	0,02
Усього довгострокових зобов'язань	76,87	73,81	65,80
Доходи майбутніх періодів	1,75	1,46	1,44
Усього зобов'язань	164,70	165,13	166,31
Забезпечення майбутніх витрат та платежів	0,05	0,05	0,05
Власний капітал			

Стаття	2017	2018	2019
Статутний капітал	33,80	32,89	34,27
Додатковий капітал	0,35	0,47	0,47
Резервний капітал	0,00	0,00	0,00
Нерозподілений прибуток	-98,90	-98,53	-101,11
Неоплачений капітал	0,00	0,00	0,00
Вилучений капітал	0,00	0,00	0,00
Усього власного капіталу	-64,75	-65,18	-66,36
Усього зобов'язань і капіталу	100,00	100,00	100,00

Структура як активу, так і пасиву не зазнала значних змін.

Питома вага оборотних активів трохи знизилась з 72,92% до 72,42% за рахунок зменшення частки грошових коштів при збільшенні частки товарно-матеріальних запасів. А необоротні активи зросли з 26,77% до 27,42% за рахунок збільшення частки первісної вартості нематеріальних активів.

У пасиві питома вага усіх зобов'язань зросла до 166,31%. З них поточні зобов'язання стали займати 99,08%. В них значно збільшились частки рахунків з одержаних авансів та накопичені заборгованості за бюджетними платежами, по заробітній платні, частка інших поточних зобов'язань. Від'ємне значення частки власного капіталу трохи зросло з -65,18% у 2018р. до -66,36% у 2019р., внаслідок збільшення від'ємного значення частки нерозподіленого прибутку до -101,11% при зростанні частки статутного капіталу до 34,27%.

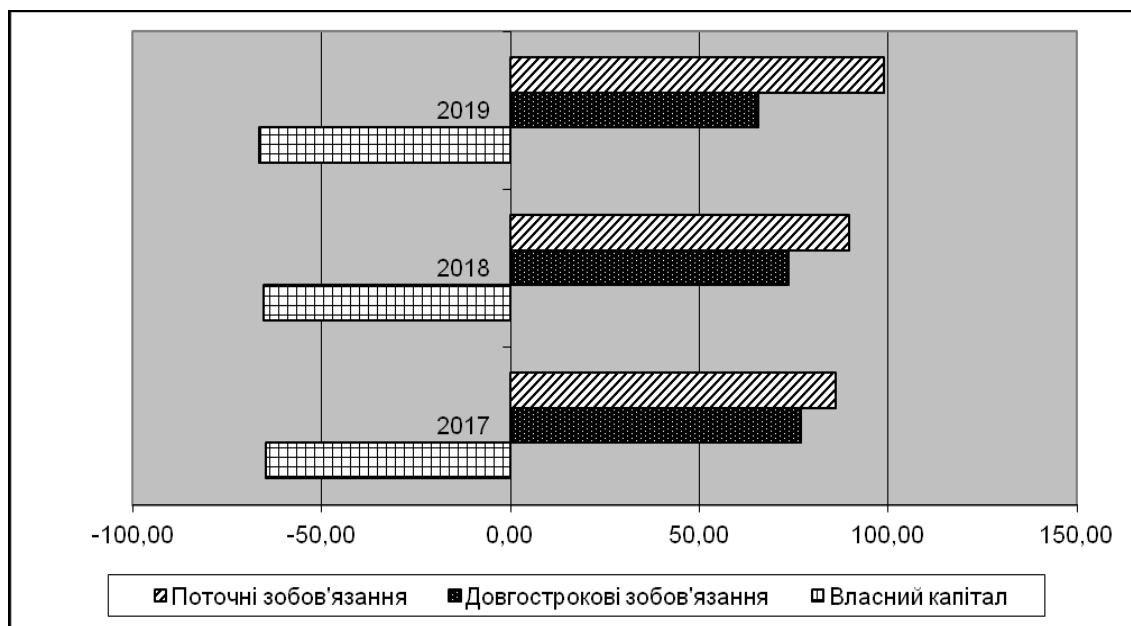

Рис.3. Зміна питомої ваги статей пасиву за 2017-2019рр.

Для того, щоб побачити, як зміни у балансі вплинули на фінансовий результат, проаналізуємо форму № 2. Спочатку приведемо аналітичну збірку по статтям звіту про фінансові результати.

Звіт про фінансові результати за 2017-2019 роки, тис. грн.

Стаття	2017	2018	2019
Виручка від реалізації продукції	457 989	1 309 965	923 830
Інші операційні доходи	399 118,70	549 953,60	859 714,60
Дохід від продажу іноземної валюти	314,30	796,40	543,10
Усього доходів	857 422	1 860 715	1 784 087,70
Собівартість реалізованої продукції, усього	471 830	1 088 668	803 152
Інші операційні витрати	532 910	661 016,90	645 231
Витрати від продажу іноземної валюти	3 445	4 663,10	3 223
Усього витрат	1 008 185	1 754 348	1 451 606
Валовий дохід від реалізації продукції	-13 841	221 297	120 678
Валовий дохід від інших операцій	-133 791,30	-111 063,30	214 483,60
Валовий дохід від продажу іноземної валюти	-3 130,70	-3 866,70	-2 679,90
Усього валового доходу	-150 763	106 367	332 481,70
Адміністративні витрати	88 421	145 461	148 406
Витрати на збут	10 607	55 252	53 333
Операційний прибуток (збиток)	-249 791	-94 346	130 742,70
Виплати по процентах	53 970	23 049	16 584
Інші доходи / збитки	9 266	12 309	4 660
Прибуток (збиток) до сплати податків	-294 495	-105 086	118 818,70
Податок на прибуток	0	19	0
Надзвичайні витрати	0	0	0
Чистий прибуток	-294 495	-105 105	118 818,70
<i>Використання чистого прибутку</i>			
Нерозподілений прибуток на начало періоду			
Чистий прибуток за період	-294 495	-105 105	118 818,70
Результат індексації активів			
Розподіл чистого прибутку	-4 560 212	-4 865 502	-5 012 669,70
Нерозподілений прибуток на кінець періоду	-4 854 707	-4 970 607	-4 893 851

Аналізуючи таблицю, бачимо, що в 2019 році розмір виручки дещо перевищив суму собівартості.

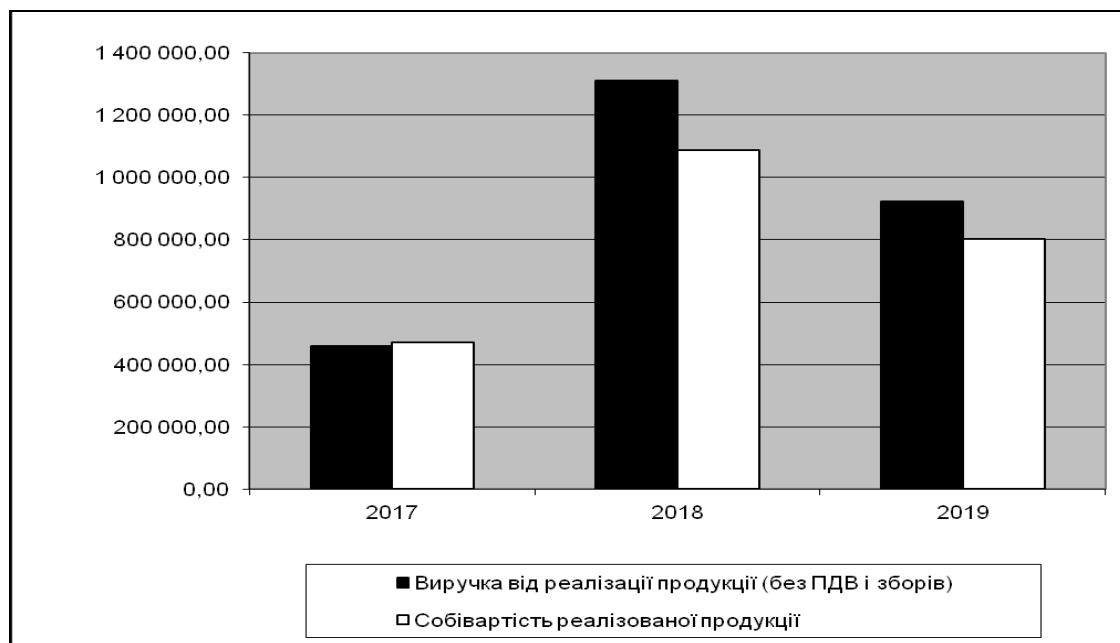

Рис. 4. Динаміка зросту доходів та витрат

Для виявлення змін, які відбулися в динаміці і структурі прибутку проведено горизонтальний та вертикальний аналізи звіту про фінансові результати.

Горизонтальний аналіз звіту про фінансові результати, тис. грн.

Стаття	Абсолютні зміни (+/-)		
	18 к 17	19 к 18	19 к 17
Виручка від реалізації продукції (без ПДВ і збор.)	851 976	-386 135	465 841
Інші операційні доходи	150 834,90	309 761	460 595,90
Дохід від продажу іноземної валюти	482,10	-253,30	228,80
Усього доходів	1 003 293	-76 627,30	926 665,70
Собівартість реалізованої продукції, усього	616 838	-285 516	331 322
Інші операційні витрати	128 106,90	-15 785,90	112 321
Витрати від продажу іноземної валюти	1 218,10	-1 440,10	-222
Усього витрат	746 163	-302 742	443 421
Валовий дохід від реалізації продукції	235 138	-100 619	134 519
Валовий дохід від інших операцій	22 728	325 546,90	348 274,90
Валовий дохід від продажу іноземної валюти	-736	1 186,80	450,80
Усього валового доходу	257 130	226 114,70	483 244,70
Адміністративні витрати	57 040	2 945	59 985
Витрати на збут	44 645	-1 919	42 726
Операційний прибуток (збиток)	155 445	225 088,70	380 533,70
Виплати по процентах	-30 921	-6 465	-37 386
Інші доходи / збитки	3 043	-7 649	-4 606
Прибуток (збиток) до сплати податків	189 409	223 904,70	413 313,70
Податок на прибуток	19	-19	0
Надзвичайні витрати	0	0	0
Чистий прибуток	189 390	223 923,70	413 313,70
<i>Використання чистого прибутку</i>			
Нерозподілений прибуток на начало періоду	0	0	0
Чистий прибуток за період	189 390	223 923,70	413 313,70
Результат індексації активів	0	0	0
Розподіл чистого прибутку	-305 290	-147 167,70	-452 457,70
Нерозподілений прибуток на кінець періоду	-115 900	76 756	-39 144

Вертикальний аналіз звіту про фінансові результати, %

Стаття	2017	2018	2019
Виручка від реалізації продукції (без ПДВ і зборів)	53,41	70,40	51,78
Інші операційні доходи	46,55	29,56	48,19
Дохід від продажу іноземної валюти	0,04	0,04	0,03
Усього доходів	100,00	100,00	100,00
Собівартість реалізованої продукції, усього	55,03	58,51	45,02
Інші операційні витрати	62,15	35,52	36,17
Витрати від продажу іноземної валюти	0,40	0,25	0,18
Усього витрат	117,58	94,28	81,36
Валовий дохід від реалізації продукції	-1,61	11,89	6,76
Валовий дохід від інших операцій	-15,60	-5,97	12,02
Валовий дохід від продажу іноземної валюти	-0,37	-0,21	-0,15
Усього валового доходу	-17,58	5,72	18,64
Адміністративні витрати	10,31	7,82	8,32
Витрати на збут	1,24	2,97	2,99
Операційний прибуток (збиток)	-29,13	-5,07	7,33
Виплати по процентах	6,29	1,24	0,93
Інші доходи / збитки	1,08	0,66	0,26
Прибуток (збиток) до сплати податків	-34,35	-5,65	6,66
Податок на прибуток	0,00	0,00	0,00
Надзвичайні витрати	0,00	0,00	0,00
Чистий прибуток	-34,35	-5,65	6,66

Висновки:

1. В доходах виручка від реалізації продукції в 2019 році зменшилась на 386 135 тис. грн., її частка знизилась до 51,78% проти 70,40% у 2018 році. При цьому збільшення інших операційних доходів на 309 761 тис. грн. збільшило їх частку до 48,19% проти 29,56% у 2018 році.
2. У витратах собівартість реалізованої продукції у 2019 році зменшилась на 285 516 тис. грн., і її частка знизилась до 45,02% проти 58,51% у 2018 році. Разом з цим розмір інших операційних витрат незначно збільшився (на 15 785,90 тис. грн.), що збільшило їх частку до 36,17% проти 35,52% у 2018 році.
3. Таким чином, валовий дохід від реалізації продукції зменшився на 100 619 тис. грн., але з'явився значний валовий дохід від інших операцій, що відрізняється від збитку у 2018 році на 325 546,90 тис. грн.
4. Частка адміністративних витрат в аналізованому періоді зросла з 7,82% до 8,32%, а частка маркетингових витрат зросла з 2,97% до 2,99%.

Підсумком змін у структурі доходів та витрат підприємства є зменшення у 2019 році частки валового доходу від реалізації продукції (6,76% проти 11,89% у 2018 році) та поява валового доходу від інших операцій (12,02% проти – 5,97% у 2018 році). В результаті чистий прибуток підприємства став займати 6,66% проти збитку – 5,65% у 2018 році.

З метою узагальнення фінансових даних проведено аналіз фінансових коефіцієнтів.

<i>Аналіз майнового стану підприємства</i>				
Найменування показників	Нормативне значення	2017	2018	2019
Коефіцієнт зносу основних засобів	зменшення	0,79	0,79	0,80
Коефіцієнт оновлення основних засобів	збільшення	-	-0,0263	0,00110
Коефіцієнт вибуття основних засобів	повинен бути менше, ніж коефіцієнт оновлення	-	-0,01	0,07

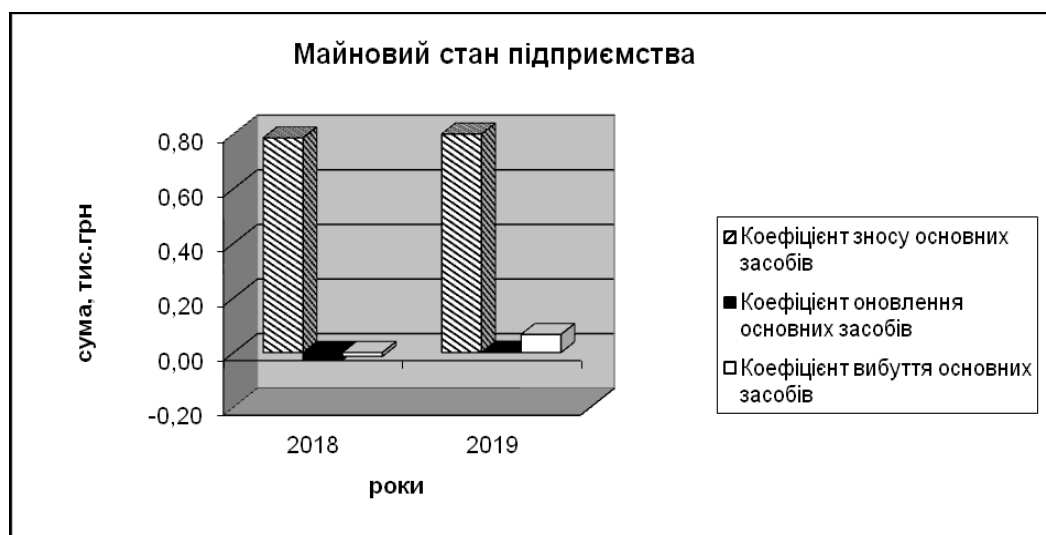

Рис. 5. Майновий стан підприємства

Коефіцієнт зносу основних засобів, що показує рівень фізичного та морального зносу основних фондів, збільшився з 0,79 до 0,80, що є негативною тенденцією, адже нормативно цей показник має зменшуватись. Тобто знос основних засобів відбувається більшими темпами, ніж зростання їх первісної вартості, що призводить до «старіння» основних засобів.

Коефіцієнт оновлення основних засобів, що показує рівень фізичного і морального оновлення основних фондів, незначно зріс з -0,0263 до 0,00110.

Коефіцієнт вибуття основних засобів, що показує рівень вибуття основних фондів, збільшився з -0,01 до 0,07, але є значно більшим за коефіцієнт оновлення, що не відповідає нормативу.

<i>Показники ліквідності</i>						
Найменування показника	Норматив	2017	2018	2019	Приріст	Темп приросту, %
Коефіцієнт абсолютної ліквідності (LR)	0,2-0,5	0,016	0,062	0,026	-0,036	-58,26
Коефіцієнт термінової ліквідності (QR)	0,7-0,8	0,22	0,21	0,15	-0,06	-29,34
Коефіцієнт поточної ліквідності (CR)	1,0-2,0	0,83	0,81	0,73	-0,08	-9,92
Чистий оборотний капітал (NWC), тис.грн.	>0 збільшення	-700 278	-854 942	-1 290 433	-435 491	-50,94

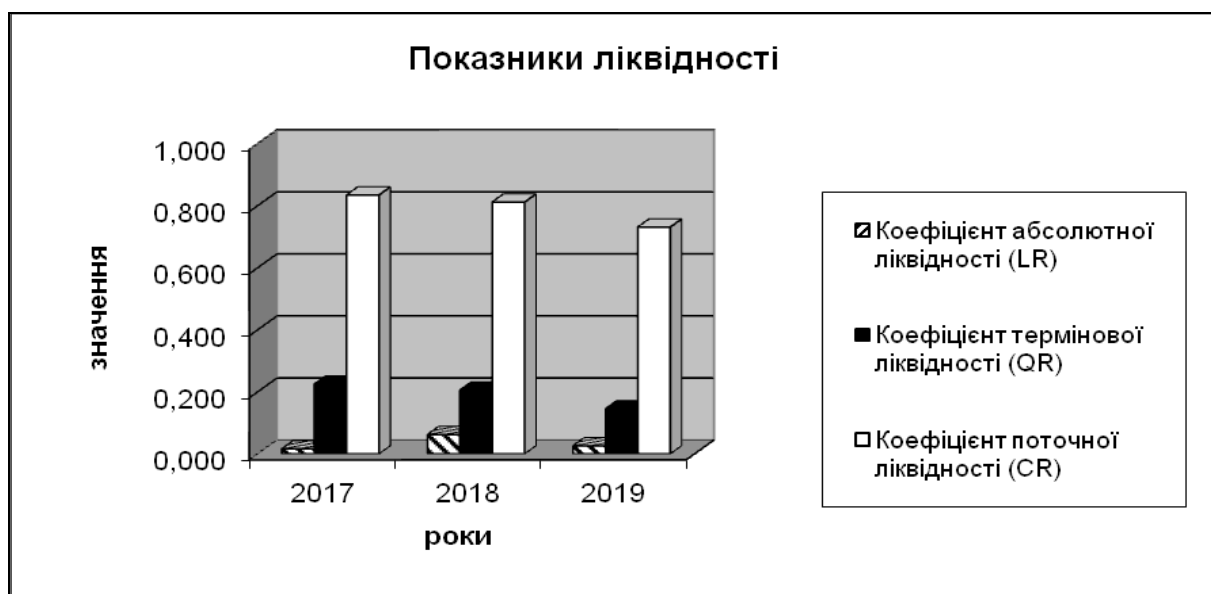

Рис. 6. Показники ліквідності підприємства

Коефіцієнт абсолютної ліквідності, що характеризує готовність підприємства негайно ліквідувати короткострокову заборгованість зменшився до 0,026, що в майже 8 раз менше за нормативне значення (0,2 – 0,5). На зниження вплинуло зменшення суми грошових коштів та зростання поточних зобов'язань. Показник свідчить про відсутність у підприємства можливості щодо погашення всіх поточних зобов'язань за рахунок грошових коштів.

Коефіцієнт термінової ліквідності, що показує скільки одиниць найбільш ліквідних активів припадає на одиницю термінових боргів, знизився з 0,21 до 0,15 (нормативне значення 0,70 – 0,80). Показник значно менший від нормативного значення, що свідчить про високий фінансовий ризик та відсутність можливостей для залучення додаткових засобів зі сторони.

Коефіцієнт поточної ліквідності, що характеризує достатність обігових коштів для погашення боргів протягом року, зменшився і становить 0,73 (нормативне значення 1,0 – 2,0). Показник вказує на неможливість покриття поточних зобов'язань оборотними активами та низьку ліквідність, що унеможливорює погашення всіх поточних зобов'язань за рахунок виробничих запасів, готової продукції, грошових коштів, дебіторської заборгованості й інших оборотних активів.

Зросло від'ємне значення чистого оборотного капіталу з -854 942 тис. грн. до -1 290 433 тис. грн. Показник свідчить про нездатність підприємства вчасно погашати короткострокові зобов'язання.

Показники платоспроможності						
Найменування показника	Норматив	2017	2018	2019	Приріст	Темп приросту, %
Коефіцієнт платоспроможності (автономії)	>0,5	-0,63	-0,64	-0,65	-0,01	-1,90
Коефіцієнт фінансування	>1	-0,39	-0,39	-0,39	0,00	-1,15
Коефіцієнт забезпечення власними оборотними засобами	>0,1	-1,29	-1,26	-1,29	-0,04	-2,90

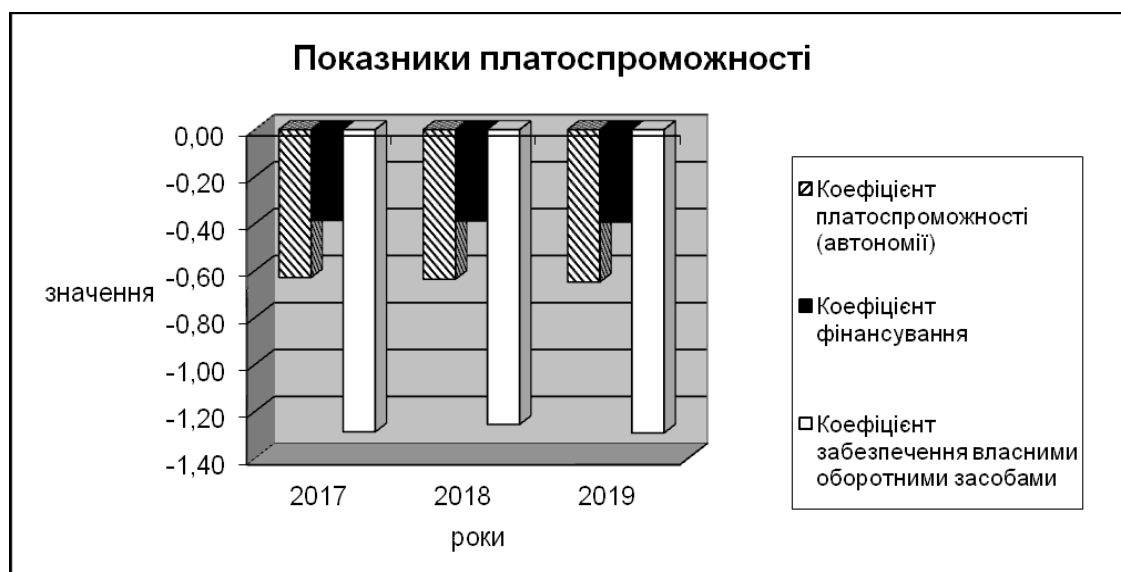

Рис. 7. Показники платоспроможності підприємства

Коефіцієнт платоспроможності (автономії), що характеризує можливість підприємства виконати зовнішні зобов'язання за рахунок власних активів зменшився і становить -0,65, при нормативному значенні > 0,5. Це свідчить про наявність значної кількості отриманих авансів.

Коефіцієнт фінансування, що характеризує забезпеченість заборгованості власними коштами, не змінився і становить -0,39 при нормативному значенні > 1. Це свідчить про відсутність власного капіталу у забезпеченні фінансування зобов'язань.

Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами, що показує абсолютну можливість перетворення активів у ліквідні кошти, теж не відповідає нормативному значенню.

Показники ділової активності						
Найменування показника	Норматив	2017	2018	2019	Приріст	Темп приросту, %
Оборотність основних засобів (FAT), раз	1,28-2,14 збільшення	1,23	3,48	2,63	-0,85	-24,50
Оборотність активів (TAT), раз	0,67-1,12 збільшення	0,09	0,26	0,19	-0,07	-26,50
Оборотність запасів (ST), раз	16,78-27,96 збільшення	0,18	0,40	0,29	-0,11	-27,85
Строк погашення дебіторської заборгованості (CP), дн.	до 170 днів	584	149	166	17	11,41
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості (КОКЗ)	збільшення	3,33	8,05	4,89	-3,16	-39,28
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості (КОДЗ)	збільшення	0,62	2,41	2,16	-0,25	-10,43

Рис. 8. Показники ділової активності підприємства

Коефіцієнт оборотності основних засобів (фондовіддача) зменшився з 3,48 до 2,63. Це відбулося за рахунок зменшення розміру чистого доходу від реалізації продукції.

Коефіцієнт оборотності активів, що показує скільки отримано чистої виручки від реалізації продукції на одиницю коштів, інвестованих в активи, зменшився з 0,26 до 0,19 та майже в 4 рази менше нормативного значення (0,67 – 1,12), що свідчить про неефективне використання наявних ресурсів.

Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів, що демонструє кількість оборотів коштів, інвестованих у запаси у 58 раз менший від нормативного значення (16,78 – 27,96). Він зменшився з 0,40 до 0,29. Можна констатувати вкрай повільну швидкість реалізації товарно-матеріальних запасів.

Строк погашення дебіторської заборгованості збільшився з 149 до 166 днів, але відповідає нормативному значенню (до 170 днів), з чого можна зробити висновок про наявну ефективність стягнення боргів.

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості знизився з 8,05 до 4,89, тобто швидкість обертання кредиторської заборгованості уповільнюється.

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості, що показує у скільки разів виручка перевищує середню дебіторську заборгованість зменшився з 2,41 до 2,16.

<i>Показники рентабельності</i>						
Найменування показника	Норматив	2017	2018	2019	Приріст	Темп приросту, %
Рентабельність продаж (ROS), %	збільшення	-0,58	-0,07	0,12	0,20	265,48
Рентабельність оборотних активів (RCA), %	збільшення	-	-0,02	0,02	0,05	213,83
Рентабельність необоротних активів (RFA), %	збільшення	-	-0,08	0,09	0,17	214,97

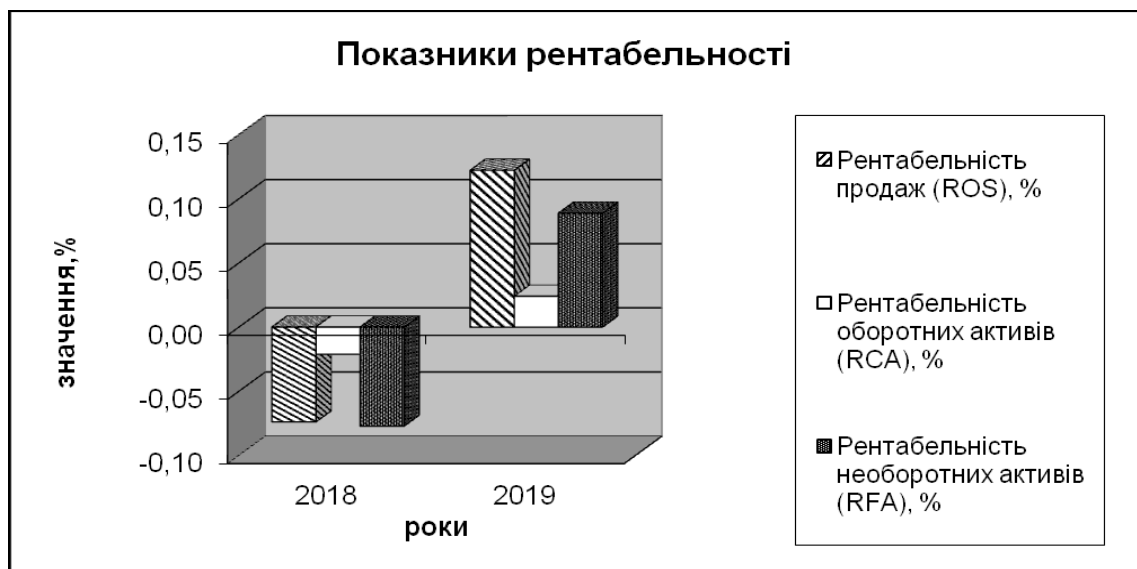

Рис. 9. Показники рентабельності підприємства

Всі показники рентабельності у 2019 році значно зросли у порівнянні з 2018 роком, що обумовлено розміром валового прибутку за цей період виробничої діяльності. Тепер вони мають позитивне значення, що є позитивною тенденцією.

<i>Показники структури капіталу</i>						
Найменування показника	Норматив	2017	2018	2019	Приріст	Темп приросту, %
Коефіцієнт фінансової незалежності (EQ/TA)	0,35-0,59	-0,63	-0,64	-0,65	-0,01	-1,90
Сумарні зобов'язання до активів (TD/TA)	0,6-0,2 зменшення	1,65	1,65	1,66	0,01	0,72
Довгострокові зобов'язання до активів (LTD/TA)	-	0,77	0,74	0,66	-0,080	-10,85
Довгострокові зобов'язання до необоротних активів (LTD/FA)	-	2,75	2,76	2,40	-0,36	-12,95

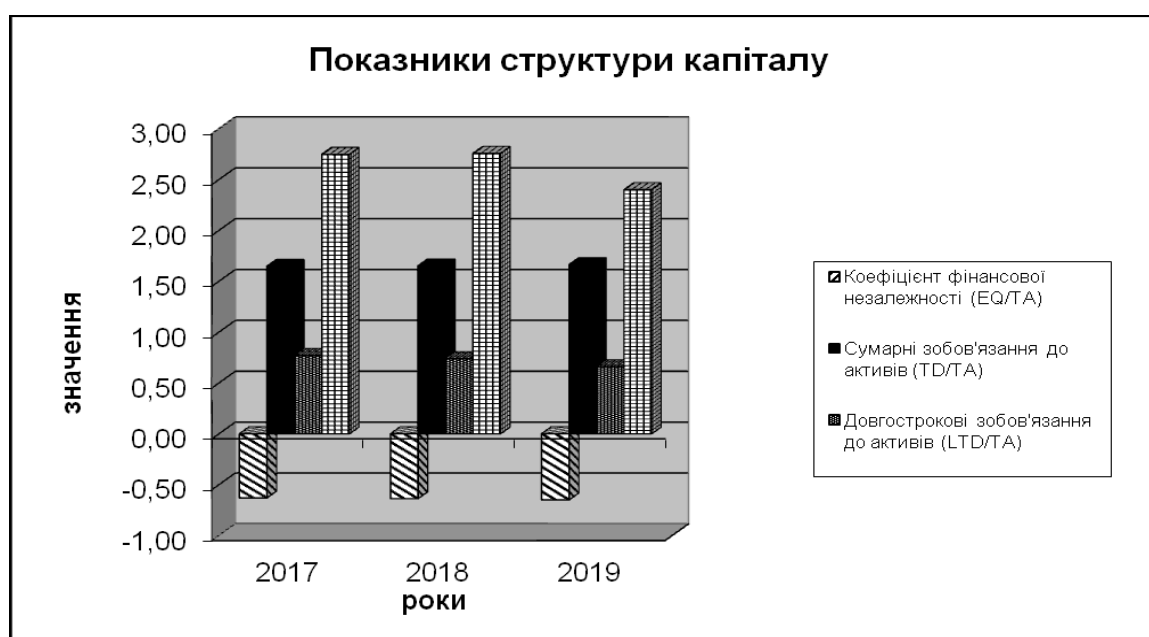

Рис. 10. Показники структури капіталу підприємства

Коефіцієнт фінансової незалежності становить -0,65. Таке значення цього показника, як і раніше, вказує на повну неплатоспроможність.

Показник сумарних зобов'язань до активів зріс до 1,66 та перевищує нормативне значення (0,6 – 0,2), що демонструє критичну залежність підприємства від залучених коштів.

Показник довгострокових зобов'язань до активів зменшився (0,66) та свідчить про рівень фінансування активів за рахунок довгострокових позик.

Зменшення показника довгострокових зобов'язань до необоротних активів з 2,76 до 2,40 свідчить про незначне зменшення необоротних активів, яка фінансується за рахунок довгострокових позик.

Таким чином, більша частина розрахованих коефіцієнтів показала тривалі негативні тенденції, деякі з них в кілька разів відрізняються від нормативних значень.

Результатом діяльності підприємства за звітний період став операційний прибуток у розмірі 130 743 тис. грн., який на 225 089 тис. грн. відрізняється від операційного збитку попереднього періоду. На показник операційного прибутку вплинула поява значного валового доходу від інших операцій у розмірі 214 484 тис. грн. на відміну від валового збитку від інших операцій 111 06327 тис. грн. у 2018 році. Але одночасно знизився валовий дохід від реалізації продукції на 100 619 тис. грн.

За звітний рік підприємство має чистий прибуток у розмірі 118 819 тис. грн., що позитивно відрізняється від результату 2018 року на 223 924 тис. грн.

4 ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ

Охорона атмосферного повітря

ДП «ВО ПМЗ ім. О.М. Макарова» та його структурні підрозділи працюють згідно вимог:

- дозволу на викид забруднюючих речовин № 1210137800-452, термін дії якого становить 19.08.2022 року;

Для контролю та аналізу впливу діяльності підприємства на стан навколишнього природного середовища використовуються прямі інструментальні вимірювання кількісного та якісного складу забруднюючих речовин у викидах. Рівень забруднення атмосферного повітря та контроль за кількісними та якісними характеристиками викидів забруднюючих речовин джерелами підприємства контролюється промислово-санітарною лабораторією відділу № 111 згідно затвердженого та погодженого у відповідних інстанціях план-графіка.

Охорона водних ресурсів

Скид забруднюючих речовин у р. М. Сура здійснюється на підставі проєкту ГДС, розробленого ТОВ «Кривбасспецпроект» в 2017 році, дозволів на спецводокористування та лімітів на скид забруднюючих речовин у водні об'єкти, затверджених Державним управлінням охорони навколишнього природного середовища в Дніпропетровській області на 2017-2020 роки. Визначена радіоактивність та токсичність зворотних вод підприємства. Рівень забруднення стічних вод, що скидаються в б. Розсохувата контролюється промислово-санітарною лабораторією відділу № 111 згідно план-графіку.

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря

Найменування забруднюючих речовин	Фактичні обсяги викидів, т
Азоту оксиди	1,972604
Аміак	0,054826
Ангідрид сірчистий	0,03420
Ацетон	0,835431
Бутилацетат	0,4621353
Бенз(о)пірен	-
Водень хлористий	0,097791
Вуглецю окис	0,580936
Вуглеводні	4,854835
Газоподібні фтористі сполуки	0,012846
Тверді речовини	3,057562
Кадмію сполуки	0,0000079
Марганець та його сполуки	0,01780
Нікель та його сполуки	0,0001903
Озон	0,000850
Ртуть та її сполуки	0,00000146
Свинець та його сполуки	0,0006313
Сірководень	0,000047
Спирт бутиловий	0,23633
Стирол	0,000341
Фенол	0,0018703
Формальдегід	0,0004728
Хром та його сполуки	0,002572
1 клас небезпечності	0,000199
2 клас небезпечності	0,043904
3 клас небезпечності	0,0000091
4 клас небезпечності	0,0000274

Найменування забруднюючих речовин	Фактичні обсяги викидів, т
ОБРД 0,01-0,1	0,003581
ОБРД 0,1 - більше 10	0,490
Двоокис вуглецю	853,720

Скиди забруднюючих речовин

Найменування речовин	Ліміти згідно ГДС, т/рік	Фактичні об'єми скиду, т
Органічні речовини (за показниками БСК ₅)	12,393	0,13689
Завислі речовини	38,095	0,40573
Сульфати	513,009	3,39128
Хлориди	507,930	1,54532
Азот амонійний	4,698	0,02219
Нафтопродукти	0,762	0,0051
Нітрати	38,730	0,05432
Нітрити	1,270	0,00336
Фосфати	2,032	0,0121
Цинк	0,254	0,000174
Залізо загальне	0,762	0,00648
СПАР	0,533	0,000766
Сухий залишок	1666,010	16,7845
ХСК	76,190	0,84088
Хром ³⁺	0,381	0,00020
Хром ⁶⁺	0,127	0,0000193
Мідь	0,254	0,000264
Нікель	0,254	0,000407
Кадмій	0,003	0,0000135
Свинець	0,084	0,000271

Утворені відходи виробництва

Найменування відходів	Фактичні об'єми, т
Відпрацьована ЗОР	-
Відходи абразивного інструмента	0,013
Рідкі побутові відходи	-
Тверді побутові відходи	800,1236
Відходи відпрацьованих шпал	-
Відпрацьовані акумуляторні батареї	3,4517
Відходи люмінесцентних ламп	4644
Відходи відпрацьованих формувальних та стрижневих сумішей	100,0
Шлам відстійників	0,1
Відходи відпрацьованих футерувальних матеріалів	35,325
Шлаки чавуна та вуглеводних сталей	22,4
Відпрацьовані мастила	-
Нафтошлами та нафтоводовідходи	-
Будівельні відходи	168,41492
Відходи деревини	5,48884
Бій скла	2,56489
Відходи чорних металів	1528,630
Відходи кольорових металів	6,046
Текстиль	0,93309
Відпрацьовані шини автомобілів	0,35502
Ганчір'я промаслене, матеріали обтиральні, забрудненні	0,58398

Найменування відходів	Фактичні об'єми, т
Відходи пластмасу	1,22154
Відходи пароніту	0,06989
Взуття зношене	0,026
Відходи гуму	2,24334
Сміття с доріг, листя, гілки	-
Відходи склотканини просоченої зв'язувальним матеріалом	0,054
Відпрацьовані рентгеноплівка	1,964
Фільтри відпрацьовані, забрудненні	0,00672
Відходи сальників та прокладок	0,0012
Відпрацьований фіксажний розчин	1,282
Відходи ЛЗР	0,0473
Відходи флюсів зварювальних	0,006
Відходи сухої фарби	3,31542

Сума екологічного податку за забруднення навколишнього природного середовища за 2019 року:

- нараховано 27,8 тис. грн., сплачено 65,4 тис. грн..

5 СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ ТА КАДРОВА ПОЛІТИКА

Середньооблікова чисельність ПВП за категоріями:

Категорія ПВП	Чисельність (осіб)					
	середньооблікова			в еквіваленті повної зайнятості		
	2018 р.	2019 р.	%	2018 р.	2019 р.	%
Виробничі робітники	995	905	91,0	798	683	85,6
Допоміжні робітники	2 029	1 861	91,7	1 788	1 565	87,5
МОП	191	180	94,2	184	173	94,0
ВОХР	182	168	92,3	178	163	91,6
Учні	8	6	75,0	8	6	75,0
УСЬОГО	3 405	3 120	91,6	2 956	2 590	87,6
ІТР	2 182	2 088	95,7	1 952	1 788	91,6
РАЗОМ	5 587	5 208	93,2	4 908	4 378	89,2

Продуктивність праці одного ПВП в порівнянних цінах на 01.01.2019 року

Період	На середньооблікову чисельність (грн.)	В еквіваленті повної зайнятості (грн.)
2018 рік	186 258	213 468
2019 рік	174 284	190 924

Середньомісячна заробітна плата ПВП з іншими заохочувальними та компенсаційними виплатами:

Період	На середньооблікову чисельність (грн.)	В еквіваленті повної зайнятості (грн.)
За 2018 рік	6 200	7 096
За 2019 рік	6 316	7 561

Розподілення фактичної середньомісячної заробітної плати ПВП по кварталах:

Період	На середньооблікову чисельність (грн.)	На середньооблікову чисельність в еквіваленті повної зайнятості, (грн.)
1 квартал	6 358	7 459
2 квартал	6 352	7 536
3 квартал	6 542	7 670
4 квартал	5 986	7 589
2019 рік	6 316	7 561

Втрати робочого часу по об'єднанню з триденним та одноденним режимом роботи і зупинками виробництва у зв'язку з відсутністю матеріальних ресурсів (сировини, матеріалів, комплектуючих), становлять 211 147 люд./днів, що складає 15,3% від загального фонду робочого часу.

У звітному році норми часу не переглядались, трудомісткість продукції не знижувалась.

Нові технічно обґрунтовані норми у виробництві у звітному періоді не впроваджувались.

Охорона праці**Стан виробничого травматизму на ДП «ВО ПМЗ ім. О.М. Макарова» за 2019 рік**

Втрати у результаті виробничого травматизму	226 роб/днів (у тому числі: ПМЗ – 0 кал./днів)
Втрати, пов'язані з виробничим травматизмом та охороною праці	12 524 698,05 грн. (у тому числі: ПМЗ – 0 грн.)
у тому числі:	
Виплати по листам непрацездатності	4 742,03 грн.
Витрати на охорону праці	12 519 956,02 грн.

Найменування	2019 р.				2018 р.			
	усього	Головний завод	Відокрем. підрозділи	ПМЗ	усього	Головний завод	Відокрем. підрозділи	ПМЗ
1. Кількість травм у тому числі:	6	6	-	-	4	4	-	-
виробничого характеру:	-	-	-	-	-	-	-	-
внаслідок порушень інструкцій з охорони праці	2	2	-	-	4	4	-	-
внаслідок особистої необережності	-	-	-	-	-	-	-	-
допуск до роботи без навчання та перевірки знань з питань ОП	1	1	-	-	-	-	-	-
внаслідок невиконання посадових обов'язків	-	-	-	-	-	-	-	-
внаслідок порушення технологічного процесу	-	-	-	-	-	-	-	-
внаслідок незастосування засобів індивідуального захисту (у разі їх наявності)	1	1	-	-	-	-	-	-
внаслідок незадовільного технічного стану території	-	-	-	-	-	-	-	-
внаслідок недосконалості конструкції обладнання	-	-	-	-	-	-	-	-
внаслідок порушення правил безпеки руху	-	-	-	-	-	-	-	-
невиробничого характеру (Н-1/НП):	1	1	-	-	-	-	-	-
вибух	1	1	-	-	-	-	-	-
незадовільний стан здоров'я	-	-	-	-	-	-	-	-
у тому числі:								
2. Кількість нещасних випадків зі смертельним наслідком	1	1	-	-	-	-	-	-
виробничого характеру	-	-	-	-	-	-	-	-
невиробничого характеру (акт. Н-5)	1	1	-	-	-	-	-	-
3. Коефіцієнт частоти	0,82				0,79			
4. Коефіцієнт важкості	37,66				70,8			
5. Витрати на охорону праці	12 519 956,02 грн.				12 852 681,28 грн.			

Робота з кадрами за 2019 рік:

1. Підготовлено нових робітників	–	12 осіб
2. Перекваліфікація	–	69 осіб
3. Підготовлено на курсах цільового призначення	–	51 осіб

4.	Підготовлено на виробничо-технічних курсах	–	57 осіб
5.	Проведено навчання та підвищення кваліфікації керівників та фахівців підприємства	–	216 осіб
6.	Організовано всі види практик (виробнича, технологічна, конструкторська, переддипломна)	–	434 осіб
	– студентам вищих навчальних закладів	–	107 осіб
	– учням коледжів та технікумів	–	75 осіб
	– учням професійно-технічних училищ	–	252 осіб
7.	Організовано навчання для студентів вищих навчальних закладів, коледжів та технікумів, що навчаються без відриву від виробництва (вечірня та заочна система навчання)	–	15 осіб
8.	Проведено екскурсій на підприємство	–	255 осіб

Текучість кадрів, осіб:

	всього	у т. ч. жінки
прийнято	166	102
звільнено	1 154	635

Віковий склад працівників ДП «ВО ПМЗ ім. О.М. Макарова» на 01.01.2020 р., осіб:

	всього	у т. ч. жінки
Всього, у т.ч.:	5 360	2 940
до 35 років	405	238
36 – 40 років	286	126
41 – 50 років	873	571
51 – 60 років	1 930	1 054
від 61 року і старші	1 866	951

За результатами 2019 року із загальної кількості працівників облікового складу

Прибуло молодих спеціалістів, осіб:

Період	Всього	у тому числі жінок
2018 рік	99	41
2019 рік	8/2	35

Навчаються, осіб:

	Всього	у тому числі жінок
у аспірантурі	2	–
у ВНЗ	16	8

Мають вищу освіту, осіб:

	Всього	у тому числі жінок
магістр, спеціаліст	1 729	971
бакалавр	42	22

Мають науковий ступінь кандидата наук – 6 осіб (у тому числі 0 – жінки).

Мають науковий ступінь доктор наук – 2 особи (у тому числі 0 – жінки).

6 УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

Серед потенційних факторів ризику варто відзначити зовнішні фактори, які знаходяться поза межами впливу Підприємства. До таких можуть відноситись обмежувальні заходи державної політики, не прогнозовані коливання та нестабільність на фінансових ринках, кліматичні зміни, зростання цін на енергоносії.

Також, мають вплив і інші форс-мажорні обставини, які можуть бути визнані такими на підставі чинного законодавства України; можливі зміни в оподаткуванні та кредитно-фінансовій політиці держави.

З метою мінімізації ризиків, на Підприємстві функціонує система ризик - менеджменту, яка виявляє та розробляє рекомендації щодо управління та запобігання ризиків.

Підприємство використовує наступні методи управління ризиками:

- методи уникнення ризиків: відмова від співпраці з ненадійними клієнтами, ретельний аналіз та перевірка потенційних клієнтів усіма доступними методами;
- методи диверсифікації ризиків;
- методи компенсації ризиків: в разі необхідності страхування фінансових ризиків неповернення коштів від дебітора або клієнта; стратегічне планування діяльності, яке дозволяє передбачати появу «вузьких» місць, наперед ідентифікувати джерела ризиків; прогнозування зовнішнього середовища, тобто періодична розробка сценаріїв розвитку та оцінка майбутнього стану середовища господарювання як власного так і потенційних і діючих клієнтів, прогнозування поведінки партнерів та дій конкурентів, макроекономічне прогнозування; моніторинг нормативно-правового середовища. Отримані дані дозволяють відстежувати тенденції, дадуть час для підготовки до нормативних нововведень, дадуть можливість прийняти відповідні заходи для компенсації можливих втрат; навчання персоналу та його інструктування.

Для моніторингу ризиків управлінський персонал проводить розрахунок показників фінансового стану щоквартально та вдається до оперативних заходів попередження несприятливих подій. Крім того управлінським персоналом визначені індикатори безперервності діяльності підприємства, які постійно аналізуються:

Фінансові події:

- перевищення зобов'язань над активами або перевищення поточних зобов'язань над поточними активами (стосується зобов'язань підприємства перед Міністерством фінансів України по залученому кредиту під державні гарантії та поточних кредиторських зобов'язань по отриманим авансам перед замовниками РКТ (S7, Northrop Grumman);
- позики з фіксованим строком, погашення яких наближається, за відсутності реальних перспектив пролонгації чи погашення; або надмірне використання короткострокових позик для фінансування довгострокових активів (позика АТ КБ «ПРИВАТБАНК»);
- ознаки скасування фінансової підтримки кредиторами (відсутнє письмове повідомлення від компанії S7 про наміри припинення просту РН «Зеніт»);
- негативні ключові фінансові коефіцієнти (наведені в розділі 3 Ліквідність та зобов'язання);
- значні операційні збитки або значне зменшення вартості активів, що використовуються для генерування грошових потоків;
- неможливість вчасно платити кредиторам (розрахунки за постачання електричної енергії, води);

- неможливість отримати фінансування для розробки нових основних продуктів або для фінансування інших суттєвих інвестицій (нові розробки з виготовлення РКТ та зразків військової техніки (проєкти «Мальва», «Зеніт-7», «Булава»).

Операційні події:

- втрата ключового управлінського персоналу без його заміни (відтік персоналу у зв'язку з затримкою заробітної плати, низький рівень заробітної плати);
- втрата основного ринку, ключового клієнта (клієнтів) або головного постачальника (постачальників) (втрата замовлень на виготовлення РН для РФ, падіння виробництва тракторів, виробництва агрегатів шасі для літаків АН-140, АН-148, АН-158);
- труднощі з робочою силою (відтік кваліфікованих кадрів по причині затримки заробітної плати, її рівня та режиму праці);
- нестача важливих ресурсів (постачання необхідних матеріалів, комплектацій для РКТ з РФ).

Інші події:

- незавершені судові або регуляторні провадження проти суб'єкта господарювання, які у випадку їх задоволення можуть призвести до претензій, які суб'єкт господарювання з великою вірогідністю не зможе задовольнити (претензія від компанії «Боїнг», претензії за несплату ЄСВ та заробітної плати);
- зміни у законах чи нормативних актах або урядовій політиці, що, за очікуванням, негативно вплинуть на суб'єкт господарювання.

7 ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ІННОВАЦІЇ

Витрати на інновації за 2019 рік

(включаючи витрати на виконання робіт власними силами підприємства та інші відповідні витрати)

(тис. грн з одним десятковим знаком)

	Код рядка	Сума витрат на інновації
A	Б	1
Усього (сума рядків 111-115/116-122, 124)	110	767,4
у тому числі за напрямками		
внутрішні науково-дослідні розробки (без амортизації, включають капітальні витрати на споруди й обладнання для виконання науково-дослідних розробок)	111	
зовнішні науково-дослідні розробки	112	
придбання машин, обладнання та програмного забезпечення (за виключенням витрат на обладнання для науково-дослідних розробок)	113	738,7
придбання інших зовнішніх знань	114	28,7
інші (включаючи дизайн, навчання, маркетинг та іншу відповідну діяльність; організаційні та маркетингові інновації))	115	
у тому числі за джерелами фінансування		
власні кошти	116	767,4
кошти державного бюджету	117	
кошти місцевих бюджетів	118	
кошти позабюджетних фондів	119	
кошти вітчизняних інвесторів	120	
кошти іноземних інвесторів	121	
кредити	122	
з них на пільгових умовах	123	
кошти інших джерел	124	

У звітному році інноваційна продукція (товари, послуги) не впроваджувалась і не реалізовувалась.

На підприємстві ведуться дослідження проєктів з оборонної тематики.

8 ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА У ВІДПОВІДНОСТІ ДО ФІНАНСОВОГО ПЛАНУ

Номенклатура	Од. вим.	План на 2020 рік				
		1 кв.	2 кв.	3 кв.	4 кв.	2019 р.
Реалізація товарної продукції (робіт та послуг)	тис. грн.	78 287	145 788	126 309	754 092	1 104 476
<i>в тому числі:</i>						
Ракетно-космічна техніка	тис. грн.	57 591	124 788	98 295	726 302	1 006 976
<i>РН «Таурус-2»</i>	<i>шт.</i>	—	—	—	2	2
<i>БМД РН «Вега»</i>	<i>шт.</i>	—	3	—	1	4
Цивільна продукція	тис. грн.	2 625	2 625	2 625	2 625	10 500
<i>Шасі АН-148</i>	<i>шт.</i>	—	—	—	—	—
<i>Трактори</i>	<i>шт.</i>	—	—	—	—	—
Продукція (роботи та послуги) непромислового характеру	тис. грн.	18 071	18 375	25 389	25 165	87 000

Генеральний директор

Головний бухгалтер

С. ВОЙТ

І. БЕРЕЗКА